

KARTA KURSU

Nazwa	Bezpieczeństwo społeczne w demokratycznym państwie	
Nazwa w j. ang.		
Koordynator	dr hab., prof. UP Janusz Ropski	Zespół dydaktyczny
		dr hab., prof. UP Janusz Ropski mgr Monika Kulka-Smołkiewicz
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest omówienie kwestii naczelnych zasad funkcjonowania ustroju demokratycznego w kontekście problemów bezpieczeństwa społecznego. W czasie zajęć studenci będą musieli powiązać znane im już założenia teoretyczne funkcjonowania państwa demokratycznego z praktycznymi wymiarami bezpieczeństwa społecznego. Pogłębiona i poszerzona zostanie ich wiedza na temat zasad życia społecznego, w szczególności w kontekście konstytucyjnych praw i wolności obywatelskich. Informacje te zyskają praktyczny wymiar w czasie analizy problemowej aktualnej sytuacji społecznej w Polsce i aktywnej debaty na temat możliwości zapobiegania określonym zagrożeniom bezpieczeństwa.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza na temat zasad ustroju demokratycznego Znajomość konstytucyjnych praw i wolności człowieka w Polsce Wiedza o najważniejszych instytucjach i organizacjach w polskim systemie bezpieczeństwa państwa Wiedza na temat powiązań i zależności pomiędzy podmiotami rządzącymi, a obywatelami Znajomość najważniejszych zagrożeń bezpieczeństwa społecznego występujących w Polsce np. przestępczość, patologie społeczne, przemoc, agresja, samobójstwa, wykluczenie społeczne, nietolerancja itd.
Umiejętności	Umiejętność podejmowania głosu w dyskusji, logicznego argumentowania Umiejętność analizowania problemów i podejmowanie prób ich rozwiązania z uwzględnieniem różnych zmiennych
Kursy	Wstępne kursy niewymagane

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Po zakończeniu kursu student:	
	W01: zna i opisuje szczegółowo różne zagrożenia bezpieczeństwa społecznego w Polsce	
	W02: definiuje określenie bezpieczeństwa społecznego	
	W03: zna i umie opisać kluczowe zasady państwa o ustroju demokratycznym	
	W04: zna systemowe powiązanie instytucji i służb w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów zagrożeń bezpieczeństwa społecznego	
	W05: zna treść obywatelskich praw i wolności oraz rozumie zagrożenia, które pojawiają się przy ich naruszeniach	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	Po zakończeniu kursu student:	
	U01: potrafi przygotować rzetelną argumentację związaną z rozwiązywaniem określonych zagrożeń bezpieczeństwa społecznego	
	U02: potrafi wyjaśnić znaczenie uwarunkowań politycznych, społecznych, gospodarczych, kulturowych i innych dla poziomu bezpieczeństwa społecznego w państwie demokratycznym	
	U03: potrafi opisać charakter zagrożeń, które wiążą się z naruszeniem zasad demokratycznych i prognozować możliwe scenariusze wydarzeń	
	U04: potrafi samodzielnie poszukiwać źródeł wiedzy na temat zagrożeń bezpieczeństwa społecznego, porównywać ich jakość, czerpać informacje z różnych miejsc i wybierać najbardziej wartościowe	
	U05: potrafi przeprowadzić analizę konkretnego zagrożenia bezpieczeństwa społecznego i zaproponować działania zaradcze	

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	Po zakończeniu kursu student: K01: Potrafi rzetelnie argumentować w debacie na temat zagrożeń bezpieczeństwa społecznego w państwie demokratycznym K02: Potrafi przedstawić swoje stanowisko w sprawie szanując poglądy innych osób	

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład tradycyjny – usystematyzowanie i poszerzenie wiedzy studentów w zakresie bezpieczeństwa społecznego związanych z naczelnymi zasadami demokracji, wolnościami i prawami człowieka i obywatela w Polsce.

Audytoryum – debata, omówienie studiów przypadków, krytyczna analiza dostępnych danych i rozwiązań. Rozmowa o warunkach skutecznego realizowania wybranych praw i wolności w aktualnych warunkach społecznych, politycznych i gospodarczych w Polsce. Próba prognozowania scenariuszy przyszłości.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	X					X		X	X	X			X
W02	X					X		X	X	X			X
U01	X					X		X	X	X			X
U02	X					X		X	X	X			X
U03	X					X		X	X	X			X
K01	X					X		X	X	X			X
K02	X					X		X	X	X			X

Kryteria oceny	<p>Podstawą zaliczenia jest uczestnictwo studentów w wykładach i zajęciach prowadzonych w formie audytorium.</p> <p>W czasie zajęć audytoryjnych studenci zobowiązani są uczestniczyć w prowadzonych dyskusjach, podejmować samodzielne próby rozwiązywania przypadków i zadań przedstawianych na zajęciach.</p> <p>Zaliczenie zajęć audytoryjnych wymaga obecności na wszystkich spotkaniach (dopuszczalna jedna nieuzasadniona nieobecność) oraz przedstawieniu cotygodniowych prasówek, w których studenci mają za zadanie omówić wybrany, aktualny problem (zagrożenie bezpieczeństwa społecznego), wraz z komentarzem na temat możliwości rozwiązania określonego problemu i jego znaczenia dla utrwalania ram funkcjonowania państwa demokratycznego.</p>
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykład)

1. Demokracja, jako ustrój bazujący na aktywności obywatelskiej.
2. Naczelne zasady konstytucyjne związane z prawami i wolnościami obywatelskimi w Polsce oraz sposoby ich realizowania. Godność człowieka
3. Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego w Polsce (patologie społeczne a normy)
4. Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego w Polsce (przestępczość, wykluczenie społeczne, ubóstwo)
5. Psychologiczne aspekty troski o bezpieczeństwo społeczne (akceptacja i sprzeciw wobec norm społecznych)
6. Konflikt i protest jako ważne elementy życia społecznego w państwie demokratycznym
7. Warunki udziału obywateli w rozwiązywaniu zagrożeń natury społecznej w państwie demokratycznym, kontrola społeczna
8. Zmiana społeczna, a ramy funkcjonowania państwa demokratycznego – przyszłe wyzwania dla stabilnego rozwoju demokracji.

Treści merytoryczne (audytorium)

1. Naczelne zasady demokracji – ich wskazanie i omówienie przykładów ich naruszeń
2. Prawa człowieka jako podstawa praw obywatela w państwie demokratycznym
3. Problemy początku i końca życia człowieka – spór o dopuszczalność aborcji i eutanazji w polskich warunkach faktycznych
4. Wolność jednostki, a bezpieczeństwo społeczeństwa w kontekście zagrożenia pandemią – problem ograniczenia wolności i kwestia przymusu
5. Legalne formy sprzeciwu wobec naruszeń prawa bądź domniemych naruszeń istoty praw i wolności obywatelskich – kontrowersje; wywieranie wpływu na władzę w państwie demokratycznym
6. Granica praw i wolności obywatelskich w Polsce, podejmowanie decyzji w sytuacji niepewności
7. Inne zagrożenia bezpieczeństwa społecznego w kontekście praw mniejszości, wolności sumienia, wyznania, wolności słowa, prawa do wynagrodzenia, praw politycznych w Polsce, prawa do nauki

Wykaz literatury podstawowej

1. Hołda Z., Hołda J., Ostrowska D., Rybczyńska J.A., *Prawa człowieka. Zarys wykładu*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
2. Hołyst B., *Zagrożenia ładu społecznego*, Wyd. PWN, Warszawa 2013, tom 1-2.
3. Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. 1997 nr 78, poz. 482 z późn. zm.
4. Pietrzykowski T., *Etyczne problemy prawa*, Wyd. Lexis Nexis, Warszawa 2011.
5. Sarnecki P., *Prawo konstytucyjne RP*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2013.
6. Tokarczyk R., *Prawa narodzin, życia i śmierci*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.
7. Żmigrodzki M., Dziemidok-Olszewska B., (red.), *Współczesne systemy polityczne*, Wyd. PWN, Warszawa 2013.

Wykaz literatury uzupełniającej

Literatura dodatkowa:

1. Kuchciński J., *Ustrój konstytucyjny RP. Podręcznik akademicki*, Wyd. Difin, Warszawa 2013.
2. Hartman J., Szabat M., (red.), *Problematyka umierania i śmierci w perspektywie medyczno-kulturowej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
3. Chmaj M. (red.), *Wolności i prawa człowieka w Konstytucji RP*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
4. Przeworski A., Maracall J. M. (red.), *Demokracja i rządy prawa*, Wyd. Scholar, Warszawa 2019.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3